

ՄԵՋՄՈՒԱԿԱԿԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA - I - AHBAR
Grand'Rue de Pera, Taksim 65

Համբարսա իսի սեւա եսնի ՉԱՐԵՆՊԻՆ վե ճՈՒՄԱԿ ԻՐԹԵՍԻ

կիւնքերի նեշր օրման

مجموعه اخبار

تک اوغلی تقسیم جاده می نورمرو 70

ՀԱՅԵԹԱՄԱՐԶԵՆ ԱՊՐԵՆԻ ՖԻՅԱԼԻՍԻՆԸ. — Իսթանպուլ ինչի սենյակի 60 շաբաթ, — 6 ալըղը 35. — Թաշա ինչի սենյակի 85, — 6 Ալըղը 45 ղշ. արբ. — Բոսթա ինչի սենյակի 15 կիւնքը նիւսիսի 60 բարա տըր: — ԻՆԼԵՂԵԼ ՉԱՐԵՆՊԻՆ. — Կիւնքի սահմաններն պէնէր սըրաւը 5, շնեի վե Յիւնիսի սահմաններն պէնէր սըրաւը 3, վե Կիւնիսի սահմաններն պէնէր սըրաւը 1 շաբաթ տըր: — Չոգ սեփա տէր իսթիսեճեք իսթիսի ինչի սըրաւը բազարը օրմանը: — Երեսիսի 30 բր. տըր:

Հազեթայա միւթաւիք խոստումաթ ինչի ՅՈՎՀԱՆԵՍ ՍՈՒԱՅԵԱՆ միւրաճաթ օրման: — Իտարէլանէ՛ Պէյոլլունտա ծառեի քէպիրտէ Ե. 65.

ԼԵՒՈՆ ԺԳ. ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԲԱՅԱՆԱՅԱՊԵՏԸ

« Զգոնութիւն Նորա պատմեցեմ
ազիւն, Եւ զգոնութիւն Նորա պատ-
մեցեմ Եւրոպայի: » (Սիրաք ԼԺ-41)

(Շարունակութիւն Մեծմեայի 4062 թիւէն)

Բայց հարկ է մեր յարգելի ընթերցողաց համար զաղարար մը տալ Բէնէ-վէնթի լիւթակին վրայ, որով մեր Գեր. Փէյլիին արժեքը աւելի երեւան կ'ըլլէ:

Բէնէվէնթի՝ որ գաւառ մ'էր հեռի Գա-հանայապետական իշխանութեան գաւառ-ներէն, Նէապոլիոյ թագաւորութեան կեդ-րոնաւայրն էր, անցեալ դարու սկիզբնե-րը մեծամեծ արկածներու ժամանակը, սը-րիկայից ապստամբարան դարձած էր: Թաղապետը քաղաքացիք, ալիստատեր չէրականք ահի և արաբի մէջ էին այս չարաբարոյ մարդկանց պատճառաւ: Սրի-կայից պետերը կը սիրէին և օրինաւոր կը կարծէին իւրեանց ապօրինի գործերն: Ո-րովհետեւ Հռոմէն հեռու էին, սրիկաներն անապատ կը դարձնէին այն վայրեր յորս գեղեցիկ ընթերցումը իւր առատ ձեռքով բաշխած էր կարեւոր և ոմանք ալ իրենց չափով գործակից էին չարագործաց՝ օգ-տուելով խառնակութիւններէն, պղտոր ջրի մէջ ձուկ որսացողներու պէս: Զրա-պարակական գործիք կը դուրսին: Ժո-ղովրդեան մեծամասնութիւնն ալ անբա-րոյականութեամբ վարակուած էր: Հռոմ մեծ մատանութեան մէջ էր այս մասին, պարկեւա և բարի Բէնէվէնթիացիք զոհ դարձած էին սրիկայից, Քահանայապետին սիրաւ մեծապէս կը վշտացնէին այս աը-խուր լուրերը: Գրկուած էին անդր քանի մը պաշտօնեայինք՝ յաջորդաբար այն ան-կարգութեանց առջեւն առնելու, սակայն ո՛չ քաղցրութիւնք, և ոչ սպառնալիք կարողացած էին զանոնք կասեցնել իրենց ունակացեալ մոլորութիւններէն: Երիտա-սարդ Գերապայծառ Փէյլիին գիտէր այս ամէն բան և համոզուած էր թէ ինչ դժ-ուարութեանց պիտի հանդիպի և եւս ա-ռաւել նոյն իսկ իւր թանկագին անձն որ-քան մեծ վտանգներու պիտի հիմարկուի, սակայն այսու հանդերձ յանձն առաւ սիրով այս առաքելութիւնը: Մեկնեցաւ Հռոմէն 1838ին փետրուար ամսոյն. բայց ժան-տախտի ատեն կրած նեղութիւններէն և անխնայ ուսմունքներէն ֆիզիքայէս աը-կարացած էր, ճանապարհի նեղութիւններն ևս կրկնով ոսկկալի ջերմէն մը բռնուեցաւ և մահու չափ հիւանդացաւ: Ըսուած է որ «առաքելութիւնը ի նեղութեան կատարի», ըստ որում ոսկկի ի հուր փորձի. այս ըս-կզբունքը ներկայ հանգամանացս շատ յարմար կուգայ. վասն զի որպէս թէ իւր նեղութիւններ և մահամերձ հիւանդու-թիւնը զինքն ընկճելու բաւական չըլլային, ահա՛ սոսկալի գուժ մ'պը կընդունի որ իր սրտի խորը կը թափանձէ, այս է իւր յար-գելի և սիրելի հօր մահը: Առանց կենդանի հաւատքի և առանց այն երկնային սիրոյն

զոր ունէր Փէյլիին առ Ս. Կոյսն, չէր կա-րելի դիւրութեամբ սոկալ այսպիսի դժ-պըհի հանգամանաց:

Կրեց նա սիրով այդ վիշտն ալ համա-կամելով ընդ կամս Աստուծոյ: Հիւանդու-թեան պահուն բոլոր եկեղեցեաց մէջ եւ-օրեայ ջերմութեամբ իրեն բժշկութիւն կը խնդրէին: Բարի քաղաքացիք մեծ վստա-հութիւն ունէին որ ամէն բան Փէյլիին չը-նորհիւ կարգի պիտի մանէ: Նոյն իսկ չա-րերն չէին ուզէր Գեր. Փէյլիին մեռնիլը: վասն զի երբ լսեցին որ տկար հիւանդոտ երիտասարդ մ'եկեր է նուիրակ, կը ծի-ծաղէին և կուզէին որ միշտ նոյնը մնայ, որովհետեւ այնպէս կը կարծէին որ նա անփորձ երիտասարդ մ'ըլլալով և տկար մարմնով, չպիտի կարենայ իրենց դիմադ-րել: Յիսուսեան հարձք՝ որ հոն դպրոց ու-նէին, մեծապէս հոգ կը տանէին որ Փէյ-լին վայրկեան մը յառաջ իւր կատարեալ ապաքինութիւնը գտնէ, անոր համար Թէոսանդէի Մեծաւոր Հայրը միշտ ան-կողմոյ ջով կեցած մօր մը պէս հոգ և խնամ կը տանէր կաթողիկէ եկեղեցւոյ ապագայ Մայրագոյն Հովտապետին: Վեր-ջապէս ստացաւ փափաքելի սպաքինու-թիւնը: Այնպէս ստոյգ էր Փէյլիին մահը որ բժիշկները յուսահատած էին և բոլոր ժո-ղովրդին օրէ օր մահուան կը սպասէին ի ցաւ սրտի. անոր համար երբոր տուղ-ջացաւ Գերապայծառ Յովակիմ Փէյլիին, Քահանայապետական նուիրակը, ամէնքն ալ զերբնական չնորհաց արգասիք կը սե-պէին: Գերապայծառ Փէյլիին առողջութիւն գտնելուն պէս չուտով Սրբազան Պապէն իրեն յանձն եղեալ առաքելութիւնը գոր-ծադրելու ձեռք զարկաւ: Սրիկաներու պետերէն սկսաւ, իմաստուն Փէյլիին, հա-մողուած ըլլալով որ եթէ անգամ մը զա-նոնք նուաճէ և խոնարհեցնէ, այլ եւս ի-րեն համար իրենց արքանեակները զսպել շատ հեշտ պիտի լինի: Հանդարտ խոսու-թեամբ, գործնական և զսպողական գոր-ծունէութեամբ հարաբար բայց խիստ ան-կողմնապահութեամբ զարկաւ, կործանեց, քանդեց չարագործներու դաւաճանութիւ-նը: Հաստատուն կամաց վրայ մնաց ան-յողդողդ և արխարտ: Պատուիւրեց որ ամէնքն ալ առանց ալիւալի իրեն կար-գաբութեանց հետեւին. յաղթեց և խո-նարհեցուց զանոնք որք զինքը վշտացը-նել կ'ուզէին, սպառնալով որ աւելի բար-ձրագոյն ատեններու կը դիմեն և զինքը յանցաւոր կը հանեն: «Բողոքեցէք, կ'ը-սէր, բայց միշտն որ դուք ձեր սպասած պաշտպանութիւնը գտնէք և յանդիմա-նութիւն բերել տաք, պէտք է որ բանտի մէջ անցնէք օրերնիդ»: Հաստատական Փէյ-լին իւր խոնձ ընթացիւք սարսափեցող չարագործները, ով որ բարի կամաց տէր էր փոխեց վարքը և սկսաւ բարի քաղա-քացւոյ պէս ապրել. իսկ անոնք որ չու-զեցին համեստ կենաց դառնալ և ճշմա-րիտ քաղաքացւոյ ընթացիւք ընթանալ: Գաղթեցին միւս տէրութիւններէն հալած-ուելու համար: Սրիկայներու գլուխները խոնարհեցնելէ զկնի, զգոն, փորձառու

զօրապետի մը պէս իրեն գործիք առած էր զինուորական ուժը, որով կարող լինի սրիկաներ և առաջակներ ձեռք բերել. և արդեամբ իսկ շատ չանցաւ առաջակա-պետները քաղաքական ոստիկանութեան ձեռքն անցան: Իսկ մնացեալներէն ոմանք փոխեցին առ երկիւղի իրենց ընթացքը, ոմանք ալ մշտնջենաւոր մնաւ բարեւա ը-սին Բէնէվէնթիոյն: Անանկ որ երեսուն տարույ վշտալից կեանքէ մը տղատեցան Բենէվէնթիացիք, ազատեցան կ'ըսեմ, հա-րուած է մը որ կը դերադասէր զպատե-րազմ. վասն զի պատերազմը անցողական է. իսկ անոնց ունեցած հարուածը տեւողա-կան: Եւ օրհնելով երիտասարդ նուիրակին կեանքը՝ սկսան խաղաղութեամբ յառաջ վարել կեանքերն: Սակայն երիտասարդ Գերապայծառ Փէյլիին իմաստուն մտքը այսպիսի բաւական չի սեպեց, մտածեց որ բաւական չէ այնչափ ընել և գոհ ըլլալ, վասն զի եթէ արմատաքի այդ անիրաւու-թեանց առջեւ չ'առնուի՝ կրնան կրկին ան-գամ սկսիլ անկարգութիւններ տարիներ անցնելէ վերջ, կամ իւր երթալէն յետոյ: Ուստի խնամք և հոգ ունեցաւ որ այնպի-սի սնկարգութեանց առջեւ ընդ միշտ առ-նուէ: Քաղաքական ծառայութեանց հիմ-նական կազմակերպութիւն մը առաւ, քաղաքեց և ծաղկեցուց երկրագործա-կան և քաղաքացւոց արուեստը: Նոր ծա-նայակցութեան Բենէվէնթիոյ և Նէապո-լիոյ գաւառներու մէջ. ջնջեց քանի մը անկարգ տուրքեր զորս Նէապոլիոյ կա-ռավարութիւնը վճռած էր որ վճարուի: Բարեկամացաւ Նէապոլիոյ թագաւորին հետ և յանձնարարեց, պատահաւել, նուա-ճել մաքսից ներգործները, վերջապէս ամէն բան կարգի և կանոնի մէջ դրաւ: Բէնէ-վէնթիոն տակաւին անմոռաց շնորհապա-րութեամբ կը լիլէ իւր Փէյլի բարեբարը և միշտ ինքզինքը երախտագէտ կը խոս-տովանի անոր:

Հռոմ

(Շարունակելի)

ՍԱՐԳԻՍ Վ. ՏԵՐԱՐԻՍԻ ՀԱՄԵԱՆ

ՀՈԳԵԶԱՆԳԻՍՏ ԼԵՒՈՆ ԺԳ. Ս. ԲԱՅԱՆԱՅԱՊԵՏԻՆ Ի ՉՄՄԱՌ

Յուլիս 20ին տխրագին խաւարում մը տեղի ունեցաւ Հռոմէական Ս. Եկեղեցւոյ լաշնածաւալ երկնքին երեսը, զի (lux lucis) լոյս լուսոյն Լեւոն ԺԳ. Սրբազան Քահա-նայապետը՝ այլ եւս լոյս սփռելէ դադրած էր, նորա արդիւնաշատ և յրաշխան կե-նաց արեւը՝ որ արդէն ի մուտս խոնար-հեր էր՝ մարն էր մտած, Քահանայապե-տական երեք կարգեան խորին այն լու-սաւոր Ակը և մեծագին Քարը՝ մահուան անմատչելի լեռան ծոցն էր ամփոփուած, այն արի և քաջ Վոլիլը չնայելով իր կո-րուստաւոր սիրելի հօտին պատճառած ցա-ւոցն ու կակիծներուն՝ սլացած էր երկնքն իր Տիրով քովէ՝ երկնային անթարաշամ զափ-նինքնով պսակուելու համար:

Նա թէ նոյն առատապարգեւ Տէր իր հաւատարիմ և նախանձաւոր Փոխանորդ հրաւիրեր էր երկնք՝ անոր տարիներու բաղմունքեան և աշխատանաց յաճախու-թեան ներքեւ անդադար հօծող ծերունի և պատկառելի Անձին՝ որ գրեթէ արդէն հրաշքով կ'ողորէր բնութեան ամէն ան-հարգութեանց դէմ, հանգիստ տալու նը-պատակաւ:

Սոյն ցաւալի բոթը լսեց քանի մ'օր վերջը Լիբանանու բարձունքը հանգչեց Հայ-Վաթողիկէ վանքն եւս. մասնաւոր չըջարեքականով մը զոր Առաքելակա՞մ նուիրակին տեղապահը հաճեր էր յղելու, և պաշտօնապէս կը ծանուցուէր Սրբազան Քահանայապետին մահը և կը հրաւիրուէր վանաց Մեծաւորն ի Պէրուժ կատարուե-լիք հանդիսին թաղման ներկայ գտնուե-լու:

Մենաստանս որ միշտ իր առաջին և անանօրինելի պարտքն ու պարծանք հա-մարած է, ունենալ որդիական անբաժան յարում մը առ նոյն սուրբ Քահանայապե-տական, և անոր հնազանդութեան և հպա-տակութեան մէջ հաստատուն և անյող-գողդ մնալ, անոր ուրախութեան ուրա-խակից ըլլալ և յաջողութեամբ հրճուիլ, արտաբերական ալ մասնակցել. բնականա-պէս չպիտի կրնար անկարկելու արտով մը լսել այսպիսի ծանրակշիւ լուր մը կամ անթաց տըղով թափուր տեսնալ այնպիսի աթոռ մ'որ իր գգուանք սւ փայփայանք առատորէն շուայած է ընդհանուր Քրիս-տոնէութեան, ի մասնաւորի Արեւելեաց, ինչպէս նաեւ մեր սիրելի համայնքին: Ող-բաց այո՛ աղի արցունքներով կ'աղոթէ Ս. Եկեղեցւոյ այս մեծ կորստեան վրայ, և միանգամայն իբրեւ ցոյց և նշան որդիա-կան սիրոյ անմիջապէս փութաց կատարել Հոգեհանգստեան՝ պաշտօն մը Սրբազան Ննջեցելոյն պաշտօնական լուրին համեմէն յետոյ:

Ուստի նոյն ամսոյն 30ին, նախնիքաց պատրաստութիւններ տեսնուեցան թաղ-ման հանդիսին. տխրագին դարձարանք մը պատեց եկեղեցւոյ աւագ խորանը, և հը-րահանգներ արուեստան հետագայ օրուան կատարուելիք հանդիսութեանց և արարո-ղութեանց մասին ըստ պատշաճի և անը-փոթ ընելու համար:

Հետեւեալ օրը ժամերգութիւնը և թիւ Պատարագները աւարտելէն յետոյ, ժամը 7ին սրբավայրին զանգակները սգոյ սըր-տաթուղեք զանգիւններով երեք երեք ղօղանջել սկսան ի հրաւիրել չըջակալ ջեր-մեռաւոր հաւատացեալներն որոնք խուռն բաղմունքեամբ և փութով նետեցան սը-գաւոր ձայնին և եկեղեցին լեցուեցաւ կարգ կարգ ժողովուրդներէ՝ որոնք իրենց եռանդուն աղօթքներով կը մասնակցէին հանդիսին:

Արդէն դպիրներ կարգ ըստ կարգի դասին մէջ կիսաբոլոր չըջանակ մը ձեւա-ցընելով սկսած էին մեր Եկեղեցւոյ որոտա-գրաւ երգերն ու տաղերն հնչեցնել, բայց տարակոյս չկայ թէ բոլորովին տարբեր հանգամանաց ներքեւ, որ յուզում միայն կ'աղդէին ունկնդրաց սրտերուն: Միեւնոյն

ժամանակը պատարագիչը՝ քահանայից ղառաւուն հետ սեւազգեւաց կ'ելլէին պահա-
րանէն և յամբ ու ծանր ընթացքով մը կ'ա-
ռաջնորդուէին աւագ խորանին առջեւ,
ուր սկիզբն տրուեցաւ մեղաքաւիչ Զոհին
որուն ներկայ կը գտնուէին Գեորգիան
Գեորգիան, վանաց արժանաւոր Մե-
ծաւորը և միւս քահանայք։ Ս. Պատարագը
կը մատուցանէր վանաց հոգեւոր հայրը
Գեորգ. Տ. Յովնան Վ. Գուգուեան, ընթե-
րակայ ունենալով չորս նորբնծայ քահա-
նաներ, որոնք սարկաւազութեան պաշ-
տօնները կը կատարէին, և այսպէս շա-
րունակուեցաւ սուրբ Զոհին մատուցու-
ման սրբազան Հանգուցելոյն։

Յաւարտ սուրբ Պատարագին նոյն ինք
Մեծաւոր վանաց, որ մինչեւ նոյն ժամը
խոհուն և մտածկոտ դրքովն խոր մտա-
ծողութեանց առիթ կ'ըլլար նաեւ ուրիշնե-
րուն և պատկառանք ու եռանդ կազդէր
համայնքին, զգեստաւորած սոյն պահուն
սկիզբն ըրաւ վայել վեհութեամբ մը թաղ-
ման հանդիսին. աջէն և ձախէն կ'ընկերա-
նային քահանայք և դպիրք, առջն ոք ու-
շաղիւր իւր պաշտաման սրտաշարժ կերպով
մը դաս դաս կ'երգէին ոգեգմայլ շարա-
կաններ՝ որոնք քարոզներ և ասոնց ալ աս-
տուածարեալ նախնեաց սուրբ սրտերէն
բղխած ազօթ ջնքերը կը յաջորդէին. միով
բանիւ ցանկալի ներդաշնակութիւն մըն
էր կը տիրէր ամէն կողմ. մինչև արաքա-
խօս ժողովուրդն անգամ զմայլմամբ կե-
ցած կը դիտէր անյագ։

Ահա այսպիսի փառաւորութեամբ կա-
տարուեցաւ հանդէսը, և հանդիսատեսք
ողջագուրելով զիրար մեկնեցան եկեղե-
ցիէն, ի սիրտ և ի հոգի կրօնական զգած-
մամբ յուզուած։

Եւ վաղեմի միանգամայն կարի գովե-
լի սովորութեան մը համաձայն, սուրբ Ե-
կեղեցւոյ եռանդուն, արի, կարող և ա-
ռաքելաշնան ոգով լի Գլխոյ մը արագ և
յաջող ընտրութեան մասնաւոր հրապարա-
կական ջիւղեմանով իւր մը հաստատ-
ուեցաւ, թախանձեւուն համար հրեշտակաց
օգնութեամբ թագուէին, որ ծանրակշիւ
գործոյս յաջող ելք մը պարգեւէ։

31 Յուլիս 1903

Ի ՍԳԱՆԻ ՄԱՀ

ԵՐԱՆՈՇԱՐՈՂ Ս. ՔԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏԻՆ

ԼԵՒՈՆԻ ԺԳԻ

ՈՒՂԵՐՁ

Ձայն ի Հոռովայ գութեաց անկզ, լուեաց
համայն բնութիւն,
Պետութեանց վեհ և զօրութեանց խոցե-
ցան սիրտք բուռն, անհուն.
Կանաչագարդ լերանց, բլրոց հեղուկ դաշ-
տին երկնագոյն
Գուգին ի լուր շառաքնեալ մոյնք համակ
եղեն յոյժ տոյնս
Լուսաճաճանչ արքայն երկնից և արծա-
թածամ թագուէին,
Նաժիլաք լուրեանց և պարագայք լացին
յերկնուտ տխրաքին,
Քաղցրախօսիկ սոխակք ամեն սուգ առին
մեծ յանաւան,
Սիրապատար գետոց կարկաչք լուեցին
փոյթ ծործորին.
Կայ, գու՝ արիւղ ի քու՜մ կայիդ, յա-
պագեա գմուտսը ընթացից,
Տես կարեւոր ըզթախիծ մեր, վկայ լեր
մեծ ի յերկնից.
Հնդ թագուհւոյդ կաթեա յաւէտ ի տա-
պան իւր սուրբ, անթիւ.
Ասա՛ հանուրք թէ ոչ մեղքն վեհ Պետն ի
խորըս սրբայից
ՄԿՐՏԻՉ ՌԱՅԱՅԵԼԵԱՆ
Տրապիզոն, 26 Յուլիս 1903

ՔԱԹՈՒԳՐԱՆԵ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Ձգան հուսա իրթէսի ազամը Բան-
կալթիւն Սէնթ-Էսքրի քիլիսէսիոնէ, ծնըն-

ծը Պիոս Բարա հազրէթլէրինին թաճ կի-
լինմէսի միւնասիպէթիլէ օգուսնան թէշէք-
քիւր տուասընտա, Կ-Բաթրիք իւլթպ.
էմինանէլեան Պոզոս էֆ. հազրէթլէրիլէ
Վէքիլի միւնիթլէրէմէրի Արմ. Աւետիս Արք.
Արփիարեան, Սիւլա-Թօգատ մէրիսասը
Արմ. Սահակ Արք. Հաճեան, Գայսէրիէ
մէրիսասը Արմ. Մատթէոս Եպիսկո. Սիւ-
լեան վէ Թրապիզոն մէրիսասը Արմ.
Ստեփան Եպիսկ. Աքիկեան իլէ Կաթողի-
կոսարան քեաթիլիլէրինտէն Գեորգ. Լեւոն
Ծ. Վ. Բէշէճեան վէ Գեորգ. Յովսէփ Վ.
Ճամհեան հազր. պուլունմըլար տըր։

Տիւն Ավսթրիա-Մաճար իմպերատոր-
գրալը Ֆրանսոս Ժօղէֆ հազրէթլէրինին
եւվիլի վէլաւթէթիլէ միւնասթօ օլտուղնա-
տան, Կ-Բաթրիք իւլթպ. էմինանէլեան
էֆ. հազրէթլէրի թարաֆընտան Գեորգ. Պօ-
զոս Գեորգ. Գալաթիկեան իլէ Գեորգ. Յով-
հաննէս Ծ. Վ. Թուալեան՝ Ավսթրիա-
Մաճար սէֆարէթիլեանէսին կիւսէրէք, սէ-
ֆիր հազրէթլէրինէ բէսմը թէպրիքի իյֆա
իթմիլէր տիր։

Ս. Յակոբ խասթախանէսի Հոգա-
բարձութիւնը Աստուածատի Գեորգ. Բաճու-
բաս Ծ. Վ. Սամանճեանն անվալը սըն-
հիւնէսինէ չէնտ կիւն էվլէլ արըզ օլան
խասթալըլըն՝ պու. քերէրէ միւնիթլէրի ա-
ֆիլիթ օլտուղը մէմնուէն խապէր ալըն-
մըն տըր։

Միւնիսթրէնին Գուստասը չէրիֆ թագ-
տիսինէ պաշտաւը, վէ պիր գալ կիւնէ
գաւար Ռասթախանէէ կէլէրէք, իյֆա
վաղիֆէէ տէվաթ իսթէճէկի իյիթիլմիլ
տիր։

Պանթրօմոսան եազըլարըլընա կէօ-
րէ, միւնիթլէֆա օն իւլթանճիւ Լէօն Բա-
բանըն վէֆաթը միւնասիպէթիլէ մանէլի
քիլիսէմիլալէ, Պանթրօմ Ժողովրդապետի
Գեորգ. Պարկեան Յովսէփ Վ. թարաֆըն-
տան միւնիթլէրին տուրթիլէ մէրիսիլի
բուհանիլ ինքա խալիսիլի, վէ բանէթ
տուալարը օգուստուղը կիպի, ծնընծը Պիոս
Բարա հազրէթլէրինին ինթիլիսալը միւնա-
սիպէթիլէ տալիլ թէշէքքիւր տուալը օ-
գուստուղ տըր։

Հէր իթի մէրիսիլ էսնասընտա քիլիսէ
կիւզէլէն թէգիլի վէ թէնվիլ խալիլմիլ վէ
բէք չօք էհալի հազր. պուլունմըն տըր։

Միլիթիլմիլ միւնիթլէրէմ վէ խայր-
խա՛ գաւաղըլարնտան մատաթ էֆիլիլ Դա-
լիլուսի թարաֆընտան՝ Ս. Երրորդու-
թիւն քիլիսէսինին Աւագ խորանը իլին ի-
բէլիլ զըմէթտար պիր գուստալան կիւ-
զէլ պիր էօրթիլ իլէնէրէք էհալ խալիլմիլ
տիր։

Միւնիսթրէնին իւլպու մուսթէլէի տիւ-
տարանէ վէ խայրխա՛նէսի շախանը թագ-
տիր վէ թահին տիր։

Պիր զէմանտան պէրու անվալը սըն-
հիւնէսինին թէտալիլի իլին էվրօքատա պու-
լունան Գեորգ. Ներսէս Վ. Փափաղեանն
եազըլտա Տէրիսաստէթիլ ավթիթ իսթէճ-
կի իլիթիլմիլ տիր։

Եազըլարըլը վէճիլէ, Բուսիստա Էր-
մէնի քիլիսէլէրի էհալը իտարէսինին Բու-
սիս հիւքիլմիլ եւտիլիլէ կէլմէսիլտէն տօ-
լանը ինքան միւզաքէրաթ իթմէք իւզլէ,
տիւն Գուստալը Բաթրիքխանէսինն,
էրմէնի քաթիլիլ իւլթպ. Օրմանեան էֆ.
հազրէթլէրինին իրեստէթիլ ավթընտա օլա-
րագ, Տէրիսաստէթիլ պուլունան Կ-Բե-
րիալօրօս իլէ 7 բիւզօրօստան միւլէրէքէպ
ազտ օլընան ինթիլմալտէ, էվլէլ էհալէ Էր-
մէնի քիլիսէլէրինին էվալը վէ սաթիլտի,
հէր նէրէտէ օլալ, ումուս էմէնի քիլիսէ-
սինն ալիտ վէ պինաէն ալէյս քեաթիլէի
էրմէնիլէրին մէնիթաթտար օլմասըլա,
պու. քերէրէ Բուսիստաքի էրմէնի քիլիսէ-
լէրի էվալը վէ սաթիլտի հազըլտա հիւ-
հիւնէթէ իթթիլիսալ օլընան թէպալիլ վէ
գարալարըն՝ Թիւրքիս Էրմէնի քիւզօ-
րօսանըն միւլէտալէր գըլմըն օլտուղն-
տան պահա խալիլմիլ, վէ պատէնու մէսէ-
լէիլ մէքիլէրէ հազըլտա թէպթիլ էֆ-
քեար վէ միւլթալթաթ օլտուարագ, հիւքիւ-
մէթիլն գարալընա վէ էվրօքիլն քիլիսէ-

սինէ վազը օլան թէպիլիլաթա տալիլ հէ-
նուղ մալիլմաթը բէսիլլէ ալընմասթըլը ճի-
հէթիլէ, էվլէլէն մէքիլէր էվրօքիլն Կաթո-
ղիկոսալըլընա պիր թահրիլաթ կէօնտէրիլէ-
րէք, պուլունա, թէտալիլ վէ մուգարէ-
րաթը վազըլտա քէնտիլէրին տալիլ ալէա-
գատար օլտըզլարընն վէ օլ պապտէքի
թէլէսիլ քիլէրինին պէհանըլա, քէնտիլ հիւ-
սիլաթ վէ էֆքեարալարըլտա տալիլ թէլէման
օլարագ, մէրճիլի հէգաթիլտէ ինապընա
միւսարալաթ խալիլէրէք, նէթիլէսինին քէն-
տիլէրիննէն թէպիլիլ գըլընմասըն պիլտիլ-
մէյն միւլթիլէֆիլէքիլ գարար վէրմիլլէր տիր։
Պու. մէլալտա գալմէլ ալընան գաւաթա պիր
թահրիլաթ հազըլ պուլունան բիւզօրօստան
թարաֆընտան ինթա խալիլէրէք, էվրօքիլ-
նէ կէօնտէրիլմէսի, վէ ճէվապընն ալըն-
մասընտան սօնրա, ինքա ինապըլ զըմըն-
տա թէքար ինթիլա խալիլմէսի թահիլը
գարարալ ալընմըն տըր։

Մեծալ գարմագմաթ կարգացինք
«Մալիկ» շաքաթալիլթիլն 27 թուոյն մէջ
ուր Պալատէնիլայի վրան խօսք ըրած առե-
նը, կ'ըսէ. «Պալատէնիլան չէ նախատեսած
Կաթողիկոսին հրաժարման պարագան, զի
Կաթողիկոսութիւնը ցկեանս կը նկատէ,
ինչպէս որ է իրօք. Կաթողիկոսութիւնը
Հայ. Եկեղեցւոյ մէջ միայն պաշտօն մը չէ,
այլ աստիճան մը որ կը արուի ձեռնադրու-
թեամբ և օծումով, հետեւապէս ոչ մէկ
Կաթողիկոս կարող է թօթալիլ կաթո-
ղիկոսական աստիճանը և օծումը ելն(»)։»

Շատ անգամ լրագրիլնըրն չնլին խն-
դիլնիլու մէջ իրար զիրար կը վիրաւորեն,
որոնք ոչ հաւատոյ և ոչ ալ բարուց, վա-
րուց միւս մը ուղղակի մարդկութեան
բերել կարող են։ Թէ որ աս լրագրիլնըր
բուն իրենց Եկեղեցւոյ Աստուածային օ-
րէնքները կը պաշտպանեն, նախ իրենց սըր-
բազան դաւանութեանց և հաւատքի վէմ
եղած յանգուգն գրուածները տեսնան և
արդիւնէ։ Այս նիւթիս վրայ կ'ըսենք որ
Հայ. Եկեղեցւոյ դաւանութիւնը աստիճան
կը ճանչնայ՝ սկսեալ ի վոքս աստիճանաց
մինչև ցմեթամեթա, և Եպիսկոպոսական
աստիճանէ՛ լրումն սուրբահայնալուծեան
կարգին։ Բայց նոր կը լսենք և կը կար-
դանք թէ Կաթողիկոսութիւնը անգամ
աստիճան մընէ և օծութեամբ և ձեռնադ-
րութեամբ կը տրուի։ Ասիկա պաշտօնական
կերպով հերքելի է, նոր տեսակ դաւանու-
թեանց տեղի տալու չէ անգիտութեամբ.
որք ոչն ունին զպաշտօն կարգապետու-
թեան և վարդապետ օրինաց կամին լի-
նիլ։

ԴիժՈՂ, ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՄԸ
Կ. Պօլիս, 5 Օգոստ. 1903

(*) Հագագընը սէօլէմէք իլին, մէքիլ-
քըրա «Մալիկ»տէն պաշգա տիկէր պիր
գալ էրմէնիլէ դազէթալարտա տալիլ կէօ-
րիլմիլ տիր։

ՄէճՄ.
ԱՅՂ. — Ս. Գալու Անկիլանցի Հո-
գաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ, Բան-
կալթիլ Մեծ-Փողոյնի վրայ, Անկիլանցի
յարակից կալուածներէն թիւ 10 տունը
պարպուած ըլլալով՝ վարձու բռնել ուղղ-
նեն իրան դիմել Հոգաբարձութեան Ան-
կիլանց, պէտք եղած տեղեկութիւններն
ստանալու համար։

Բանկալթիլ, 11 Յուլիս 1903
ԲԱՌԻ. Մ. Վ. ՍԱՄԱՆՃԵԱՆ
Ատենապետ. Ռորհրդ. Անկի.

ԲԱՆԱԿԱԼԹԻՏԵ
ՎԻԵՆՆԱ ՄԻԻԹԱՆԵՆ ՄԵՔԹԵՊԻ
47 ՆՈՒ ՍԷՆԷ

Իւլպու մէքթէպ 1857 տէ թէճսիլ օ-
լունմըն տըր. մագստիլ թալէպէլէ պիր
թէրպիլիլ մեղնէպիլի, ալիլապիլի վէ Ֆեմ-
նիլ իթասընտան իպարէթ տիր։ Մէքթէ-
պիլ իտարէսի՝ Վիէննա Միլիթարեանլարը
եւտիլտէ պուլունըպ, հէլթիլ մուալլիլիլն
(corps enseignant) Միլարեանլարտան վէ շա-
հատէթիլմիլ խաթիլի մուալլիլէրտէն ի-
պարէթ օլուպ, պու սէնէ 24 քիլիտէն
միւլթէքէպ օլմագ տըր։ Տէրս բրօկարմը
չիւթիլիլ իթիլմիլ սըլըք մէքթէպէրէ (école

secondaire moderne) մախուս վէ Արման
րէպ մէքթէպիլ (Realschule) բրօկարմըն
մուլապըք տըր. լաքին պու բրօկարմ
միւլթէպ մէքթէպէ ինթիլմագթը մանալ-
լիլէն ուլաուրումուս տըր. Իլպու մէք-
թէպին միւստէթիլ թալիլիլէսինիլ իւլալ
խալն շախիլտան քէմալը սուհուլէթլէ վէ
պիլա իմթիլան էվրօքանըն հէր պիլ իւ-
լուսիլ ալիլէ մէքթէպինէ կիլէրէք, թահ-
սիլէ տէվաթ իսթիլիլլէր, (նասըլ քի վի-
էննատա, Զուրիցէրիատա վէ սայիլ պազը
չէհիլլէրտէ օ միւլլու թալէպէմիլ վար
տըր), վէ եախստ թիւարէթլէ թէշէպիլուս
խալիլլէրէր, Թէտրիս օլընան լիսանլար
էրմէնիլէ, Թիւրքէն, Ֆրանսիզգա, Արման-
նա, վէ (սոն սէնիլ) ինիլիլիլէ տիր։ Փը-
րանսիզգայը բրաքիլ իլէ էօյէնմէք իլին
շախիլտան տալիլա մէքիլէր լիսանը թէ-
քէլլիլ իթմէկէ մէքիլա սըլար։ Շախիլ-
տան իւթիլիլտէ Ֆրանսիզ Մարիսթիլ ին-
րաիլ ցեղաքթ իսթիլլէր տիր. պուլարը
Խաթիլխաստէքիլմիլալիլտէն ճէպիլմիլտիր.
Պու. մէնէ պուլարըն միւլտար 5 է պալիլ
օլմագ տըր, Հէր ալ էպիլլիլէ մուգալ-
նէսիլ ալըք պիր ճէպիլ (Համմալտա-
կան ամապագալ) կէօնտէրիլիլ, պուլունա
շախիլտան ախէլագա վէ տէրսէն անվալի
վէշպէլէր տէրստէ ալտըրը ճօրար թէ-
ֆէրուաթիլա գալա ու իւրաթիլ օլունալը։
Պու. մէքթէպ վասի վէ բէք չօք ալաճը
պուլունան պիր պալլէ տէրունիլտէ օլուպ,
քէնտիլնէ մախուս հէթիլ վէ էքալալա-
նէսիլ տալիլ վար տըր։ 1903—1904 սէնէ
թահիլլէ Սեպտ. 1) 14նիւ բազար իրթէսի
կիւնիլ պալլաեանագ տըր։ Մէքթէպէ գա-
պուլ իմթիլանլարը Օգոստ. 29 վէ 30տա
ինքա օլունաճազ վէ Սեպտ. 2տէն իրթի-
պալէն տէրալէր մունիթալմէն պալլա-
նաճազ տըր։ Մէքթէպին պէլիլնիլ բաքո-
թօսալ նէր խալիլմիլ տիր։ Մէքթէպ հազ-
ըլտա մալիլմաթը մուֆասսալէ ալմագ
իւթէլէն մէքթէպ իտարէսիլէ Բազար
իւթէսի, Ճուսա վէ Ճուսա իրթէսի կիւն-
լէրիլ միւլաճաթ իսթիլլէր։

Սէնէլլէ պէտէլի, հէր մէսարիֆ տալիլ
օլարագ, կիլէլլէր իլին 30 լիւրալ օսմանիլ
Կիւնտիլլէրիլլէր իլին 20 լիւրալ օսմանիլ վէ
Ռարիլլէր իլին 10 լիւրալ օսմանիլ տիր։

ՄԻԻՏԻՐ
Z. GABRIEL V. ՄԵՆԵՎԻՇԵԱՆ
Տէրիլալտէք, Բանկալիլ
P. GABRIEL D' MENÉVICHIAN
Constantinople, Pansaldi

ԽԱՐԻՃԻԷ
Ինիլիլթէրիլ Վէ ԱՎԱԹԻՐԱ ՄԻԻ-
ՆԱՄԵՊԱԹԸ. — Բօսթը զազէթալը՝ գը-
րալ էտալարտըն եազըլտա Վիէննա
ինքա իսթէճէկի սէլահաթ միւնասի-
պէթիլլէ մուհիլմիլ պիր մէգալէ նէլը
խալիլ, միւլարիլլէր գըրալըն պու սէյ-
եալաթը մանգալ պիր էսէրը նէգա-
քէթմէն իպարէթ օլուպ, բօլիլթալ
նօզթիլ նազարընտան հէլ պիր մա-
նէսիլ մախուսը օլմապըլըն պէհան-
տէն սօնրա, սէօքիլիլ ինիլիլթէրա
վէ Ավսթրիա միւնասէպալթընա նազ
իսթիլէք, պուլունան էվլէլ միւլթէվէ-
ֆիլէ գրալընա Վիլթիլլէր իլէ իմէ-
րաթ օր. Ֆրանսուս-Փօղէֆ պէլիլտէ
միւնասէպալթը սամիլմանէ մէվնուտ
օլտուղը կիպի, եինէ գրալ էտ-
վարտ իլէ միւլարիլլէր իմէրա-
թ օր. արասընտա ճիւտիլ պիր տօթիլ-
լուք մէվնուտ պուլունտուղընը
պու տէֆա ինիլիլթէրա գըրալըն
Վիէննա եալիլմիլթիլ պու պապտէ
պիր տէլիլ գալիլ իտուկիլիլ, վէ շէհ-
րի մէքիլլէրտէ իթիլ հիւքմալար պէյ-
նիլտէ վուգու պուլաճազ միւլապա-
թըն բօլիլթիլալ ալմիլ իւզէրմէն ֆէլ-
գէլալտէ հիւսնիլ թէլէսիլիլ ինքա իսթ-

Ինկիլիթներու Գրուլընըն Տոխթ-
Գըլ. — Այսֆ. օգս. ԱՅտէ Ինկիլթէր-
ըս Բարլաւէնթօընըն թաթիլի միւ-
զաքէրաթ իյլէմէսի միւնասիպէթ իյլէ
Ինկիլթէրըս գըրալընըն պիր նուլզը
օգուսմուշ տըր։ Միւշարիլէյհ գըրալ,
պու նուլգընտա, էվվէւս կէշէն իլք
պահարտա Բօրթիկէզ, Ֆրանսա վէ
Իթալիատա իճրա իյլէտիկի սէյեա-
հաթլարտան պահս իտէքէք, պու
սէյեահաթլար նէթիճէսի օյարագ-
հիւսնի նէթիճէլէր հուսուլէ կէտի-
կինի, վէ զիեարէթ իյլէտիկի պիլ-
ճիւմէ մէմալիքտէ նալլի օյուղըլ իհ
Իթիլիթէրա, Ինկիլթէրա իլէ մէմա
լիլքի մէզըլիք տէյնիքտէ ճիտտի
տօսթլուգ մէվճուտ օյուղընա տէլիլի
գալլի իտուկինի պէեան իթտիքտէն
սօճրա, սէօգիւնիւ, Ֆրանսա ըլիսի
ճիւմհուրը Մ. Լուպէնին սէյեահա-
թընա նագլ իտէքէք, պլլ իլուսուս
ըլիսի միւշարիլէյհին պու սէյեահա-
թըլ էլէէվմ Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրա
հիւքիւմէթլէրի պէյնիտէ մէճուտ
օլան վիւնասէպտթը տօսթմանէլի ալըգ
տուրէթտէ իսպալթ իթտիկինի տէր-
միյան իյլէմիշ տիր։ Միւթէաղպէն
Ինկիլթէրա գըրալը Չին ահվալիտէն
պահայա, 1902տէ էննէպի հիւքիւ-
մէթլէր իլէ Չին հիւքիւմէթի արա-
սընտա պիր թիճարէթ մուգալէլէ-
նամէսի ագա օյուսմալլէ պէրապէր,
չիմուիէ գատար մէզըլի մուգալէ-
լէնամէնին անճագ պիր գըսմը մէվ-
գըլի իճրաէէ վաղ իտիլտիկինի, վէ
Իրան տէվլէթիլէ Ինկիլթէրա պէլ-
նինտէ տալիս պիր իթիլաֆ հասըր
տիլէրէթ, իքի մէմէքէթին մէնա.
Ֆիլի թիւճճարիէսինին մէմուսն օյու-
նաճագ պիր հալէ գօնուլտըղըն պէ-
եանտէն սօճրա. Թրանսվալ վէ Օրանթ
մէսէլէսինն նագլը քէլամ իլէ, օրա-
լարտա սուհ ու ասալիշին իճրաի
հիւքմ իյլէտիկինի, վէ Ինկիլթէրա
իլէ Աֆրիգաի ճէնուպի Ինկիլթէ
միւթէմիլքեաթըլպէյնիտէ եհնիտէն եա-
բըլան կէսօրիւք մուգալէլէնամէսի-
նին իմգալանտըղընը, վէ պու միւս.
Թէմիլքեաթըն իլպու մագսէտլէ պիր-
լէշմէսի իլէրուտէ բօլիթիգա մագ-
սէտիլլէ գաթիէն պիրլէշմէլէրի իլին
մուհիմմ վէ Ֆայտէլի պիր ատըմտի-
մէք օյուղընը իֆատտէ իլլէմիշ տիր
Գրալ էտվարտ, նէթիճէն նուլ-
գըլտա, Հինտիսթալտա մաշուլա-
թընը մէմուսնիլէթպալաշ հալի վէ ու-
միւրը մալիլէնի իպահը՝ վէրիլէրճ
մուհիմմ պիր լէնըլի իճրաընը իմ-
քեան տէրէճէսինն կէթիլմէլէլէ, է-
հալինին հալի ֆէվգէլտտէ քէսպ
սալահ իտէճէկինի, վէ մէմէքէթ
մէզըլիւտէ զիրաաթ վէ թիճարէ-
թին տալի թէրագգըրաթ քէս
իթմիշ օյուղընը մէմուսնիլէթի ա-
զիմէ իլէ միւշահտէ իլլէտիկինի, վ
Սօմալլըսք մէմէքէթինտէ իթիլիսա
օյուսնան թէտապիլի ասքէրիլէ իլի
թաթ պուսմալլէ իլէ տէ, տիւշմէնին
իլք մէվգըլինտէն ֆիրաըլ՝ տիկէր միւ-
սալիտ պիր հարէքէթի ասքէրիլէ իճ-
րաընը միւմքին գըրաճաղընը իֆա-
տէ իլլէմիշ, վէ նիհայէթ, «Իրլան-
տաոտա վէ Սգօլիտաա պուլունան թէ
պաամը զիեարէթ իտէպիլտիկի
մէմուսն, վէ հագգըրմտա իլարալ իլ-
լէտիլէրիլ իհթիլրամթըն սամիմանէ
տէն միւհըղ օյուսմա՝ տէմիշ ըլիր
նուլթըր գըրալիտէ Իրլանտա

Մարտի 1-ին հեր պընթըն միեանընաս իմ իւլաֆըն տախմա աբթմագտա օլ-մաւրընտան առաջըր պէհանըր մէջնու-նիլիէթի ազիմէ իլէ, ըհֆահըր ումու-մի հազգընտա միւթթիֆիզէն չալը-չըլմարը իշին եհնի պիր տէվր աշըլ-մասը թէմէննի, վէ Բարլամէնթմըն կէլէճէք իճթիմարնտա, Պրուսէլաէ ագտ օլունան չէքէր մուգալլէլէսի-նին գապուլ վէ թասսոթիքի արզու օլունմըշ տըր:

ԱԳՍԱԻ ՇԱՐԳՏԱ ԲՈՒՍԻԱ. — Մօս-գունտան Սթանտարտ զազէթասընա եազըլլեթը:

Բուսիա՝ Պալգալ կէօլիսինէն էօթէ թարաֆընա քիւլլիէթիլ միգ-տարաա առքըր սէվզ վէ ճէմ իթ-մէքտէ տիր: Թրանս-Պալգալ չըմէն. աըֆէրի հէր կիւն թընլէր աօրուըր առքըր նազլ իտիեօր իազընտա օրա. լարտա 100,000 գատար առքըր թօք-լաննաճաղը զանն օլունըթօր Պուսս-քէր՝ իր իշարէթտէ, Մանչուրի չը-մէնտըֆէրի վասըթասըլա սահիլէ տօղլու կիթմէկէ հազըր պուլուն-ճագ իսէ տէ, Բուսիա՝ շլմաիլը պունյարը, ըհսմէն Բուս թօքրալըն-տան ոտտ օլունմաեան պիր գըլթա-եա սէվզ իթմէքտէն չէքնիմէքտէ տիր:

Կէշէնտէ նէշր օլունան պիր էմը-նամըր իմքէրաթօրի մուճիպինճէ, Ա-մուր վէ Գուննթմնկ էեալէթլէրի պըրէշտիրիլէրէք, վալիի ումու-միլի-լիինէն՝ Ազսաի Շարգ պաշ վալիսի ինվանըլա, Ջար հազըրէթլէրինն եալէրի ամիրալ Ալէքսիէֆ թայեին օլունմըշ տըր:

ՄԻԻԻԹԷԼԻԹ. — Գարտ. Սաթօլ-լինին՝ Վաթիգան խաըիճիէ նէզարէթ ինի գապուլ իթտիկի ըիվաեթթ օլունեթօր:

Ավսթրիա իմքէրաթօրը՝ Ավսթ-րիանըն Վաթիգան նէզտինտէքի էլ-չիսին հոգուընա գապուլ իտէրէք, օնըճը Պիոս Բաբա հազըրէթլէրինէ թագտիմ օլունմագ իւզրէ զանէթ մուհիմմ պիր թահրիրաթ թէսլիմիլ-լէմիշ տիր:

Ամքէրգատա քիւլլիէթիլ եազ-մուրար եաղտըլը, վէ մանիֆաթուրա ըլյացասընն տիւզէտիկի ըիվաեթթ օլունըթօր:

Ջար հազըրէթլէրինն՝ հոկտ. սօն-լարընտա Բօմուեա կիտէճէկի սըրա-տա, Ավսթրիա իմքէրաթօրըր տալլ-րէսմէն գիեարէթ իտէճէկի թէլէկուաֆ խապէրլէրինտէն տիր:

Ճամայիգտ ատալարընտա տէհ-չէթիլ պըր գաաըրղա վուգու պուլա-րագ, չէհրլէր, քէյլէր խաբաղ օլ-մուշ տըր Մատտի խասարաթ՝ Յմ միլէօն ֆրանգ հիսաղ օլունեթօր Օլ-պին քիշի մէսքէնիգ գալմըշար տըր:

ԹԻՎԱԾԻՀԱԹ

Թիճարէթ վէ նաֆիա նէզարէթ ֆէնն միւշալիրիկինէ թայեին պուլ-րուլան Բիլար պէյէ սանիէ միւթէ մայիլէ, Մալիէ նէզարէթի մէքթու-գիր գալիլ իւրլէֆասընտան Ահմէ Ամմի պէյէ սալիսէ ըլիթ պէլէրի թէվ-ճիշ. Էտրընէ վիլաեթթլինտէ Թըրնօ վա գայմագամըլը՝ Մանասըլըր վի-լայէթի մէարիֆ միւտիրի սապըզ վէ Մէքլէսկի Միւլըրէյի Շահան մէէզընյարընտան Վասաֆ պէյէ, Ա-զիզիէ գայմագամըլը՝ Բէրմէտ գայմագամը Էսպաըը Գեաշիմ պէյէ

[illegible]

գլխուն ԵՆԴՐԵՑՈՒՄԷ քեալին սեփարեթխա-
նէնէ մէմուրինիս թախառսն կէտնուէրլէրէք,
սեփոր հազդեթլէրինն լոսմը թէպարիբաթ
իյաթ գըլընմըլ տըր:

Թարաափը հազդեթի Բատիլահիտնն իմբ .
Ֆրանսա-մա-ժօգէֆ հազդեթլէրինն տնէնէ
տէվրիէյի թէպարեթի միւսնապիւթիլէ
թէպարիբաթը հալի պիր թէլէկրաֆնամէի
Հիւմանուսն քէշիտէ պուրուսմըլ տըր:

Շէհրիմլզտէ մուգլիս սիւֆիար իլէ Պուլ-
կար դաբու քէթիխուտար, տիւն պէրայի
թէպարիբաթի Ավսթրիա սեփարեթիսանէսին ա-
զիւմէթլէ, գարթ տը վիզիթլէրինի պրազ-
մըլար տըր:

Տիւն, պու միւսնապիւթիլէ Օսմ. գա-
րազու սեփինէսինտնն ալէլ ուսուլ Թօրլար
սաթըլարադ, լազըմէի ինթիլարմ իյֆա գը-
լընմըլ տըր: ԵՆԴՐԵՑՈՒՄԷ սեփարեթլէրի մայէթ
վաթօրլարը իլէ Ավսթրիա թիւճճար վա-
թօրլարը վէ Ավսթրիա թէպաաւընը իսանէ
վէ մաղազալարը տարի պաննալար իլէ
սոնաաթըլմըլ տըր: Պու միւսնապիւթիլէ տիւն
ազշամ ԵՆԴՐԵՑՈՒՄԷ սեփարեթիսանէս
պիր գրեաաֆէթ վէրլէրէք, էրքեանը սե-
փարեթի իլէ Թալլուս վաթօրը գօմանտան
վէ գապիթանը վէ Ավսթրիա թէպաաւը
հազըր պուլուսնուլար տըր: ԵՆԴՐԵՑՈՒՄԷ
տա, պա իրապուն սէնէի կէտնուէրլմըլ օան
սաքիթի միւզիգէա թարափընտան կիւզէլ
բարթլար թէթէնիսիւս օլունուլ տըր:

— Բարիգտէ վուգու պուլան եէր ալ-
թը շըմէնտըֆէրի գազաւընտա պիր իսայի
նուֆուսըն թէլէթ օլմաւընա մէպի թա-
րափը հազդեթի Բատիլահիտնն Ֆրանսա
րէիսի ճիւճուրընա պիր թէլէկրաֆնամէի
Հիւմանուսն քէշիտէսլէ, պէեանը թաա-
զիլէթ պուրուսմըլ, վէ լէիսի միւշարիլէյի
թարափընտան պա թէլէկրաֆ իղհարը թէ-
շէքըրիւթ օլունուլ տըր:

— Լէվանի շէրալա դազէթաւընն մա-
լիւմաթընա կէօրէ, Ինկիլիզ տաիլէրի
սինտիգաւը թարափընտան Տիւլուսը ու-
մուսիննիս թէվֆիտ լաֆնաւընն պազը Խօզ-
թալարը հազգընտաթի գուեուսը ինթիլար
զիլէնէ ինթիլզ հաւըր իթմէլ ձիւզրէ, հիւ-
զընէթի Սէնիլէ իլէ թէվֆիտ մուսմէլէ-
սինի տէրէօնտէ իտէն պանգալար պէլիին
տէ ճէրէեան իտէն մուսապէրաթի Եօլընտա
տէվաւ իտլիօր: Մալիլէ հէլէթիլնն ճու-
մաա իրթէսի կիւնքի ինթիլաւընտա պու
խուսուտա միւզաքէրաթ ճէրէեան իթմի-
լէ աւլալը հազըրէյէ նէլալէն, իքի սա-
լաֆըն Եֆքեարթ իթիլաֆուեանէսի սա-
եէսինտէ եազընտա մէսէլէյ պիր թէսլիէ-
յի գաթիլէ վէրլէնէկի մուհազգադ պու-
լուսմըլ տըր:

Մօնիթէօր դազէթաւը տաիլի թէվֆիտ
տիւլուսն իլին Մ. Կ. Օպուանօ իլէ Մ. Պա-
պիկըլըն Սալիլ տաւընտա պիր իթիլա
հազըր օլադըրը եազըմըլ տըր:

— Մանտա-թօթ ռուսլինն Թիւրքիա
316 սէնէսինտէ պաշաւնպ, պու կիւն 16
մէլքէզտէ պու ուսուլ ինրա իտիլիթի վ
պուլըն, կէրէք վարիտաթըն արթմաա
վէ կէրէք մուսմէլաթը թիւճճարիլէս
կէօթիլէրաթի գօլալըլըլաւաա բէք չօ-
ֆալաթլէրի օլադըլ ճիւթէլէ, Ճիւլուսը Հիւ-
մանուսն միւսաաթթի օլան կէլէնէք օզո-
19տան իթիլապրէն Էրդուս, վան, Մա-
մուրէթ իւլ Ազիլ, Տիարպէր, Սիվաա
Մուսուլ, Պասա, Էրդիւնան, Էլիլն, Պօլը
Տիլլիլ, Արապիլ, Գալսէր, Քէպան
մաալնի, Քէմաշ, Մէրզիֆուսն, Մէքրի
նէվէշիլքի, ճէման 18 մէրքէզտէ տա-
հիրաւըն գօլիլսիւսը մախուսընաա գա-
րար վէրիլաթէք, լազըմ կէլէնէք էմբ
իլարը քէշիլէթ իտիլիլ տըր:

— Ճուսա իրթէսի կիւնիւ Ավսթրիա սե-
փիլիլ պաշ թէրէնէմանըլա Պապը Ալի
կիւսէրէք, Սաաթազաւ հազդեթլէրիլէ միւ-
լաքաթ իթմիլ տըր:

— Բազար իրթէսի կիւնիւ Ֆրանսա պ
Րուսման սեփիլէրիլէ Սըրպիա մաաւ
հաթիկըլարը Սաաթազաւ վէ իտիլիլ
հազըրը հաաարաթըլա, վէ Ինկիլէրի
սեփիլի տաիլի իտիլիլ հազըրը հազըրի
լէրիլէ կէօրէւմիւշէր տըր:

(Տեղամի)